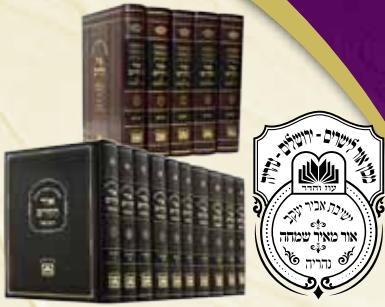

ובחרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן האור החיים הק' זיע"א

תורת חיים

נושא תורני מרתק
לאור דברי האור החיים

שולחן שבת עם האור החיים

ידועה דרשת חז"ל (סוכה יא, ב) על הפסוק (ויקרא כג, מג): "למען ידעו דורותיכם כי בספכות הושבתי את בני ישראל", כי הסוכות הללו, לדעת רבי אליעזר, "ענני כבוד היו".

מנקודת מבט פשוטה ניתן היה להניח כי אותם עננים אשר זכרונם בא לידי ביטוי באמצעות סיכוך גשמי אותו אנו מבצעים בחג הסוכות, הכוונה לאותם עננים שהקיפו את בני ישראל בשהותם במדבר, ולא כלפי אותו עמוד ענן שהיה מנחה את הדרך לפניהם.

אולם מתוך דברי האור החיים הקדוש (במדבר כא, יב) הדן בעניינם של מסעות מסוימים אותם עברו בני ישראל, ואשר מלשון הכתוב נראה כי באותם מסעות לא הנחה עמוד הענן את דרכם, נראה אחרת. וזו לשון רבנו: "אפשר ששני המסעות הללו היו אחר שמת אהרן ונסתלקו ענני כבוד".

נמצאנו למדים כי אותם 'ענני כבוד' אשר לדעת רבי אליעזר הינם הגורם להתהוות חג הסוכות ויסוד הזכרון שבימים קדושים אלו, הינם כלל העננים הרוחניים אשר ליוו את ישראל במדבר, הן בשמירה מכל פגע והן בהנחיית הדרך לפניהם.

ראוי אפוא להקדיש התייחסות למהותם של אותם עננים ועניינם. כבר בהיות בני ישראל על שפת ים סוף, כשהמצרים מונבים בהם ומאיימים על עצם קיומם במדבר נחוש ועוצמתי עם מאות רכב ברזל וכל סוס מצרים, היה הענן קולט את הבלסטראות והחיצים אותם זרקו המצרים, וכלשון המדרש (מכילתא דרבי ישמעאל בשלח פרשה ד): "שהיו מצרים שרויים באפלה רואים את ישראל שהיו נתונים באורה אוכלים ושותים ושמחים והיו מזרקים בהם בחיצים ובאבני בליסטרא והיה המלאך והענן מקבלן".

במדרש תנחומא מובא כי היו לא פחות משבעה ענני כבוד, ולכל אחד מהם מטרה בפני עצמו, וזו לשון המדרש (תנחומא בשלח סימן ג): "ארבע מארבע רוחות, ואחד מלמטה, ואחד מלמעלה, ואחד מהלך לפניו, כל הנמוך מגביהו וכל הגבוה מנמיכו ושוף נחשים ועקרבים מכבד ומרביץ את הדרך לפניו".

תכונות סגוליות אחרות מיוחסות בחז"ל לענן, וכך מובא בילקוט שמעוני (פרשת פקודי רמז תכז): "מסתכל בחבית ויודע מה שבתוכה, בטפח ויודע מה שבתוכה מפני ענן שכינה שביניהם".

שונה, מיוחד, מרומם

כבני אדם, אנו נחושים לעתים קרובות להציג את המיוחדות שלנו. את העובדה שאנו שונים, שיש לנו אישיות משל עצמנו.

האם זה שלילי? מסתבר שלא. ממש לא.

כך כותב האור החיים הקדוש אודות מצות סוכה, ומה שמיוחד אותה לעומת מצות אכילת מצה, וזו לשון קדשו (ויקרא יד, ז): "לצד שיש פרסום נס יציאת מצרים בספכה בבחינה אחת יותר מפרסום נס שיש באכילת מצה, כי הרבה פעמים אדם אוכל פתו מצה, מה שאין כן מעשה ספכה שיש פרסום גדול".

יש משהו מיוחד - במיוחד. בשונה. עוצמתה של פעולה אותה מבצע האדם דבר יום ביומו או אפילו מדי פעם בימים שבשגרה, אינה קרובה במאומה לעוצמתה כזו הנעשית אך לעתים רחוקות, המבליטה את הייחודיות והשונות שלה.

מצות סוכה, כך מסביר רבנו האור החיים, שונה במהותה משאר המצוות ואף ממצוות כאלה הנעשות אחת לשנה. זאת משום שבעצם הקמת הסוכה והשיבה בה, הרחק ממנעמי בית הקבע ובאופן המעורר סקרנות והתעניינות, יש משום הכרזה כי אנו עושים את רצון הבורא, מקיימים את מצוותו ומעלים על נס את חסדיו עמנו בעת יציאת מצרים.

זהירות ממצות אנשים מלומדה

אולם יש כאן היבט נוסף, עמוק בהרבה.

בגמרא (סוכה ז, ב) מובאת דעת התנאים הקדושים לפיה: "סוכה - דירת קבע בעיניו". ואין הדבר עומד בסתירה לקביעה הברורה (שם ב, א): "כל שבעת הימים צא מדירת קבע ושב בדירת עראי". הא כיצד?

דומה כי חכמינו זכרונם לברכה מלמדים אותנו כאן יסוד עצום בעבודת הבורא, כזה שיש בו כדי ללוות את האדם דווקא בפעולות שביום-יום, במצוות שבשגרה.

כך מוכיח הנביא ישעיהו את ישראל (ישעיהו כט, ג): "ותהי יראתם אתי מצות אנשים מלמדה", והכוונה ברורה - לא מדובר כאן על התחמקות מקיום מצוות התורה או הקלה בדיניהם, אין כאן תוכחה על השתמטות מדביקות מעשית בציוויי התורה הקדושה, אלא התייחסות מפורשת לאופן בו מקיים זאת האדם.

הנחת תפילין? עמדת להתפלל? פתחת גמרא וישבת להגות בתורה? עליך לעשות זאת בדחילו ורחימו ומתוך הכרה בכך שבמעשיך אלו הנך זוכה להתדבק באור האלוקי, במלך מלכי המלכים אשר ציוה לעשות כן.

לא משום שכך הורגלת מילדות, לא בשל העובדה שסדר יומך כבר שגור על שפתיך ומורגל באיבריך, אלא כדי לעשות רצון אביך שבשמים!

'בר חלבי? עוגות קרם-שניט עם שכבות שוקולד ומפלי קצפת?'

יואל הניד בראשו לשלילה, לא ולא.

'משהו כבד יותר? אולי פסטלים ממולאים כבד ונגיסי חזה בסגנון יפני מסורתי?'

מורת רוח נשבה מצדו של יואל. עדיין לא. רחוק מאד.

'נלך על פרווה וזהו?' מפיק האירוע כמעט הרים ידיים בייאוש, 'יש המון אופציות שיאפשרו לאירוע לשדר יוקרה ולהיות אני טעם, ערב לחיך וגם מעוצב ברמה הכי גבוהה'.

אבל יואל, כך מסתבר, רוצה משהו אחר לגמרי. הוא פוזל ימינה ורואה את נחום מהשטיבל, נזכר באירוע הברית המושקע שארגן לבנו יקירו. הוא דוהה על מרבדי הדמיון ובמחוחו צפות פיסות של זכרון מתחילת החלקיה של אברומי האחיין. זה שהוריו בחרו לעטר את יומו הגדול בפטיפורים ועוגות בשלל צבעי הקשת. הוא חושב על כל אותם אירועים בהם השתתף, ההזדמנויות הרבות שניתנו ללחך העדין שלו לחוש במגעו הקסום של נתח בוקר עסיסי.

הוא רוצה להיות שונה, להבליט את האירוע שלו בכל דרך אפשרית.

אבל מה לעשות ששרגי, היצור הקופצני אשר בהכשרתו משמש כמפיק אירועים והלכה למעשה מהווה פצצת מרץ מהלכת, כמעט גרעינית, הציע כבר כל תוכנית גרנדיוזית כזו או אחרת ושבר את הראש בניסיון להבין מה עובר בראשו של הלקוח, ואין.

את זה פלוני כבר עשה, ומשהו אחר נשמע מוכר מדי. רעיון מסוים שעלה עשה רושם נדוש עד בחילה ומשנהו דווקא היה נראה מתאים יותר - עד שגילו שנחמן מהבנין הסמוך ניצל אותו בשמחת בר המצוה של בנו.

'במעמד סיום הש"ס הפרטי שלי' ורידים כמעט התפוצצו במצחו של יואל, 'לא אחזור על מה שכולם עשו, על הרעיונות שנוצלו ונשחקו עד דק'.

שרגי מצדו מגמגם, מנסה להסביר משהו על כך שלא מיד חייבים להפתיע, אולם תנועת יד מבטלת מצדו של יואל הסבירה לו בדיוק מה חושב הלקוח על הלך המחשבה הזה.

'מה לגבי תחנת האוטובוס?' פתאום זה הבליח דווקא ביואל, 'אולי נקיים את האירוע כאן בחוץ, בתחנת האוטובוס שבצד הכביש?'

שרגי ראה לקוח או שניים, אבל המקרה הזה היה גדול עליהם.

רגע לפני שהוא בורח על נפשו, מותיר את יואל להתמודד עם מה שנראה כמו תיק נפשי סבוך וגדוש עד כאב, לפתע נפל לו האסימון. 'למה לא, בעצם?'

ספיר ויהלום

פניני מוסר ויראת שמים בפרשה

בצעירותו של הסבא קדישא הרה"ק ר' שלמה אליעזר אלפנדר, באחת השנים הזדמן לו לשהות בימים שבין כסה לעשור בעיר פרשבורג רבתי, מקום מושבו של מרנא החתם סופר אשר משם פרוסה היתה מצודתו בכל קצווי ארץ.

עשה הקדוש הצעיר את הימים המרוממים בצילא דמהימנותא ושתה מבארו הזכה של החתם סופר, אולם תיכף לאחר היום הקדוש אצה לו דרכו והוא ניגש להיפרד וליטול את ברכת הדרך מאת החתם סופר.

'הישאר נא אצלנו אף בחג הסוכות' הפצר בו החתם סופר מצדו, לאחר שתהה על קנקנו של האברך שמולו ועמד על טיבו כאחד הקדושים אשר בארץ, אולם הוא מצדו סירב לכך בדרך ארץ, באומרו שדרכו אצה לו.

'עוד תישארו אצלי בחג הסוכות!' לא ויתר החתם סופר, וכמתנבא בישר לו כי עתיד הוא - ירצה בכך או שלא, לשהות בצילו בחג. אולם רבי שלמה אליעזר, מתוך שלא ירד כראוי לסוף דברי החתם סופר, פנה והלך לדרכו כשהוא צורר עמו מטענים רוחניים למכביר מהתקופה בה שהה בצל גדול הדור. אולם מנבואת החתם סופר, כצפוי, לא נפל ארצה כחוט השערה. תקלה כלשהי אירעה באמצע הדרך, וכך נאלץ הרב אלפנדר הצעיר לשרך את רגליו בחזרה לפרשבורג ולהישאר בה עד אחר חג הסוכות.

למזלו, ומפאת רום מעלתו, נקרא אחר כבוד להתארח על שלחנו של החתם סופר ולהתבשר מתורתו ויראתו במשך ימי החג הקדושים.

לימים שיתף הרב אלפנדר באשר זכה לראות בחוש, עין בעין, באותו יום טוב קדוש בצילא דמהימנותא, פשוטו כמשמעו. חוויה רוחנית אדירה זו הותירה בו חותם לנצח, וליוותה אותו עד אחרית ימיו.

'חזרתי מבית הכנסת בליל חג הסוכות' סיפר בהתרגשות רבה, נכנסנו לסוכתו של קדוש ישראל החתם סופר, והנה לנוכח עינינו מתגלים האושפזין הקדושים, בגילוי שמימי שאין דומה לו.

אולם לא זו בלבד, העיד הרב אלפנדר, אלא שכל המסובים על שלחן החתם סופר והנוכחים בסוכתו באותה שעה מרוממת זכו לראות בחוש גשמי ממש את האושפזין עילאין קדישין, משל היו מגדולי ומצוקי ארץ וכביכול נתעלו לרגעים ספורים למדרגה העליונה ביותר אליה מסוגל בן אנוש להעפיל.

דברים נפלאים ומעוררים מצאנו בספר הדרשות 'מאור החיים' לרבנו האור החיים הקדוש, כפי שרשם מפיו תלמידו הגדול רבי משה פרנקו (עמוד כב):

"אַרְבָּעָה מֵיָנִים שֶׁבְּלֻלָּה, רָמַז, הָאֲתָרוֹג דּוֹמֶה לְחֶכֶם שְׁלֹמֹד וְעוֹשֶׂה, דְּגַמַּת הָאֲתָרוֹג שֶׁהוּא טוֹב לְמֵאֵכֶל וְטוֹב לְרִיחַ. הַהֶדֶס דּוֹמֶה לְחֶכֶם, שְׁלֹמֹד וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה, כְּמוֹ כֵּן יֵשׁ לוֹ רִיחַ אֲבָל לֹא טַעַם. הַלּוּלָב יֵשׁ בוֹ טַעַם אֲבָל לֹא רִיחַ. הָעֵרְבָה דּוֹמֶה לְמִי שֶׁאֵין לוֹ לֹא תוֹרָה וְלֹא מִצְוֹת, גַּם כֵּן לֹא יֵשׁ טַעַם וְלֹא רִיחַ.

"וְהַטַּעַם גַּם כֵּן בְּרָמַז. הָאֲתָרוֹג דְּמִי יְקָרִים כְּמוֹ שֵׁשׁ אֶחָד בְּעִיר שֵׁשׁ לוֹ תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. הַהֶדֶס אֵינוֹ שׁוֹה כָּל כָּךְ, וְכֵן מִצְוֵי יוֹתֵר. הָעֵרְבָה מִצְוִיָּה בְּכָל פְּנוֹת, דּוֹמֶה לְמִי שֶׁאֵין לוֹ תוֹרָה וְכו'. וּמִזֶּה הַקֵּב"ה צִנּוּ לְאָגֵד הַכָּל בִּיחָד, כְּדִי שֶׁהָעֵרְבָה גַּם כֵּן יִהְיֶה לָּהּ זְכוּת עִם הַשָּׂאָר טוֹבִים.

"גַּם כֵּן הָאֲתָרוֹג דּוֹמֶה לְרֹאשׁ הָאָדָם, לוּלָב דּוֹמֶה לְבְרִית מִילָה, הַשֵּׁשׁ בְּדִי הַדָּס, הָאֶחָד לִידוֹ הַיָּמִין, וְהַשֵּׁנִי לִידוֹ הַשְּׂמָאל, וְהַשְּׁלִישִׁי לַגּוֹף. וְהַשֵּׁנִי בְּדִי עֲרֵבָה לְרִגְלַיִם, כְּדִי שֶׁכָּלָם יִהְיוּ יַחְדָּיו בְּשִׁלּוֹם לַעֲבֹד אֶת בּוֹרְאוֹ.

"וְגַם רְמִיזוּם כָּלָם שֶׁהֵם שְׁבָעָה, אֲתָרוֹג לוּלָב ג', הֶדֶס וּב' עֲרֵבָה לְשִׁבְעָה צְדִיקִים, אֲבִרְהָם יִצְחָק יַעֲקֹב מֹשֶׁה אַהֲרֹן יוֹסֵף דָּוִד."

מאורותיו ושיחותיו של הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

וכך מורים לנו חכמים: אף בדברים בהם נדרש קבע, גם במצוות המעשיות המלוות את האדם מדי יום ביומו, עליו לצאת מאותה תכונה אנושית הגורמת לכך להיראות 'קבע' ולהפוך את זה לארעי, לפעולה נשגבת ומעוררת המתחדשת בכל פעם מחדש!

על האדם לעשות מכל מצוה 'ענין', לנסות לשנות ולחדש, לגוון ולרענן, עד שכל תורה ותפילה, מצוה ומעשה טוב יותירו בו חותם חדש שאינו דומה כהוא זה לקודמיו.

ניקח דוגמה ממה שאמרו חז"ל בענין התפילה (ברכות כה, ב): "העושה תפלתו קבע אין תפלתו תחנונים", ופירשו בגמרא (שם ע"ב): "כל שאינו יכול לחדש בה דבר", וכך גם: "כל שתפלתו דומה עליו כמשוי". על האחרון כותב רש"י (ד"ה כמשוי): "והיינו לשון קבע, חוק קבוע הוא עלי להתפלל וצריך אני לצאת ידי חובתי".

ניקח מוסר, נפנים ונטמיע בתוכנו את ההכרה הזו, ומכאן נלמד לכל חלקי התורה והעבודה.

חיים שיש בהם בנתיבי חייו ופועלו של איש האלקים

ידוע עד כמה היתה נפש רבנו קשורה מחד לרבנו הקדוש רבי חיים אבולעפיא, מאור עיני יהדות טבריה, ובו-זמנית התקיים קשר טמיר ונעלם בין נשמות הקדושים מרנא האור החיים ומרן אור שבעת הימים הבעל שם טוב הקדוש.

אם כי לא נפגשו האור החיים והבעל שם טוב מעולם, אולם מקובל מפי צדיקי אמת כי נשמותיהם היו קשורות זו בזו, עד שנשמעו ביטויים כי אילו היתה השעה כשרה לכך - היו הם מתאחדים ומביאים את הגאולה השלימה.

החוט המשולש הלז בין צדיקי עליון אלה, בא לידי ביטוי מיוחד דווקא כאשר כבו המאורות וניצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון האלקים.

היה זה במוצאי ש"ק פרשת פנחס, בטבריה של מעלה, כאשר עמד הרה"ק ר' חיים אבולעפיא בתפילת ערבית, ובעודו שופך שיח אחזה בו חולשה פתאומית והוא נפל והתעלף בפתע.

ניסו המתפללים הדאוגים להעיר את הרב בכה ובכה, אך לשווא. רק כעבור כמחצית השעה התעורר הרב מעצמו, ומתוך חולשה ניכרת אמר בכאב גדול כי זה עתה נסתלק רבנו בירושלים עיר הקודש, וכי הוא ולא אחר ליווהו עד פתח שערי גן עדן.

בשעת הסתלקות רבנו לגנוי מרומים, אכן יצאה שבת המלכה בירושלים אולם במוז'בו' הריחוקה טרם שקעה החמה. מרן הבעל שם טוב הקדוש ניגש ליטול ידיו לסעודה שלישית, והנה עצר לפתע כמסומר במקומו ושקע בשרעפיו למשך שעה ארוכה.

רק כעבור זמן ממושך נטל הבעל שם טוב ידיו, בירך ובצע את הפת, ומפיו נפלטה אנחה חרישית באומרו: 'כבה נר המערבי'. אמר, ולא יסף.

מפא קדושת השבת ובשל העובדה שהיה רבנו הבעל שם טוב נמנע מלשוש בכל דבר חולין בשבת קודש, נמנעו התלמידים מלברר את פשר האמירה הסתומה, אולם תיכף לאחר ההבדלה על הכוס במוצאי שבת קודש שיתף הבעל שם טוב את תלמידיו: 'זה עתה נסתלק רבנו חיים בן עטר, החכם מארצות המערב שעלה לארץ ישראל, ועל כן אמרתי שכבה הנר המערבי'.

עוד הוסיף וגילה, כי ישנה כוונה טמירה ועליונה בסודות נטילת ידיים - אותה אין מגלים משמים אלא לצדיק אחד בדור. עד עתה היתה ידועה כוונה נעלית זו אך ורק למרן האור החיים הקדוש, אולם כעת משנסתלק - גילו זאת לבעל שם טוב, וכך נודע לו כי נסתלק רבנו.

בנתיבי החיים פרקי מחשבה ומוסר לאור הזך של האור החיים

סוחר יהודי פלוני הופיע ובא, מסין הרחוקה הישר למעונו הצנוע של הכהן הגדול מאחיו, רבם של ישראל חפץ חיים.

לאחר ברכת 'שלוש עליכם' חמימה והארת פנים כפי שרק החפץ חיים ידע להעניק, פנה אליו רבנו ובירר אודות החיים בסין, אוזניו כרויות וכל כולו קשוב למוצא פי היהודי.

'אוי, מה אומר לכם, רבנו' נאנח היהודי ותינה בפניו, 'מצב היהדות בשפל, רוחות זרות מנשבות ברחובות ומאיימות לבקע את חומת כרם בית ישראל, צעירי הצאן נסחפים אחר אידיאלים מעוותים ומעדיפים לחצוב בורות נשברים תחת שיטתופפו בצל התורה ויצעדו בדרך המסורה'.

'ומה עוד?' נתן בו החפץ חיים מבט עמוק, כואב.

'בכל הנוגע לכשרות המזון אנו נתקלים באתגרים קשים מנשוא' המשיך היהודי ופירט, 'ואילו השגת תשמישי קדושה כרוכה אף היא במאמץ רב שלא תמיד נושא פירות'.

'ויש עוד משהו?' החפץ חיים העמיק מבט, כמו מצפה לשמוע דבר-מה אותו טרם פירט האורח, והלה נבוכ. מה עוד ביכולתו לשתף?

'מה מצבה של סין בכלל? של האוכלוסייה והמדינה?' השאלה הפתיעה את האורח, והוא נבר בזכרונו, מפשפש ומנסה לדלות פיסות מידע מתוך המתרחש בארץ מגוריו.

בסופו של דבר נזכר כי אך לאחרונה קרס סכר ענק, גרם לנהר אדיר לעלות על גדותיו וליטול את נפשם של אלפי בני אדם. בהססנות-מה שיתף בכך את גדול הדור, נבוכ מעצם המעמד, תוהה לפשר השיחה התמוהה.

'אוי ואבוי, מידת הדין מתוחה!' נענה החפץ חיים ונאנח עמוקות.

היהודי נשא עינים תמוהות, ממתין להסבר.

'אסביר לך' ניאות רבנו לשבר את אוזני היהודי. 'אילו היית רואה אדם ניצב במרכז השוק בוורשה ביתר פולין, ארגו הפוך תחת רגליו והוא נושא קולו ברמה ומכריז דבר מה. למי לדעתך הוא פונה? ליהודי העיר או שמא לאוכלוסייה הנכרית?'

'אין ספק' ענה היהודי נחרצות, 'ודאי שלמרבית תושבי העיר הנכרים'.

'ומה אם אותו אדם יישא את דבריו בשפת היידיש? חייך החפץ חיים.

'אהה' השיב הלה, 'אזי ברור כי הוא פונה לאוכלוסייה היהודית שבוורשה'.

'אבל רגע' תהה החפץ חיים, 'האם לא ציינת זה עתה שמרבית תושבי העיר אינם יהודים? למה לנו להניח שאותו אדם פונה למיעוט שבעיר?'

השאלה היתה רטורית, כמובן, והחפץ חיים המשיך: 'אין זאת אלא שההודעה אותה נושא אותו אדם - נאמרת בשפה המיועדת לקהל השומעים המיועד. ואם היחידים המבינים שפה זו הינם יהודי העיר - אין ספק שאליהם הוא פונה'.

'כן הדבר' המשיך רבנו והסביר, 'כששולח הקב"ה מסר, אסון נורא הנועד לטלטל את הנפש ולזעזע את בני האנוש, לטעת בהם הרהורי תשובה. האם נחשוב לרגע שהוא פונה לאלה שאינם מבינים את שפתו? למיליוני הסינים שהסיכוי שיתעוררו מכך לתשובה מועט עד בלתי קיים? ברור אפוא שהמסר המזעזע נועד עבורנו - עם ישראל המבין את השפה!'

בחג הסוכות מקריבים בבית המקדש שבעים פרים, ואמרו חז"ל (סוכה נה, ב) כי מטרת פרים אלו לכפר על שבעים אומות העולם. אלא שכאן נשאלת השאלה - מה לנו ולהם?

על כך משיב האור החיים הקדוש, בדבריו על הפסוק (ויקרא כו, ו): 'וְנִתְּתִי שְׁלוֹם בְּאֶרֶץ וּשְׁכֻנָּתָם וְאֵין מִחֲרִיד וְגו', ואלו דבריו: 'וְכָאֵין אִמֹר בְּאֶרֶץ, שְׁמִבְטִיחָם כִּי יִהְיֶה שְׁלוֹם בְּכָל הָעוֹלָם, וְתִמְצָא שְׁחָפֵץ ה' בְּדָבָר, וְצֵא וְלִמַּד מִפְּרֵי הַחֶג - שְׁבָעִים כְּנֶגֶד שְׁבָעִים אֲמוּת, וּמֵאֲמָרֵי רְבוּתֵינוּ ז"ל בְּעֵינֵינוּ זֶה גַם כִּפִּי הַטֵּבֵעַ כְּשִׁישׁ מִלַּחְמוֹת בְּעוֹלָם יִחְרְדוּ גַם הַיּוֹשְׁבִים בְּטַח לְקוֹל עֲנוֹת מִלַּחְמָה, וְלִזְוֶה גַּמְרֵי אִמֹר וּשְׁכֻנָּתָם וְאֵין מִחֲרִיד'.

עלינו לזכור שכל סופה ופגע, כל הר געש שמתפרץ וכל מלחמה הניטשת על אדמה הרחוקה מאתנו אלפי קילומטרים, יש להם השפעה ישירה עלינו והם נועדו כדי לפשט את עקמומיות הלב ולהביא אותנו להיטהר, להזדכך, לשוב בתשובה שלימה.

שביבי אור

ניצוצות אש שלהבת

מבית מדרשו של האור החיים

כך נפתחת פרשת המועדות (ויקרא כג, ב): 'דָּבָר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי ה', אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדֵי'.

כותב רבנו האור החיים הקדוש דבר מבהיל שיש בו כדי לעורר, לחזק ולתבוע בו-זמנית, וזו לשון קדשו: 'וְחִזְרָ לִזְמַן אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר הִרְשִׁיתִי אֲתֶכֶם שֶׁתִּקְרָאוּ אוֹתָם אֲתֶם - בְּחֹדֶשׁ הָרֵאשֹׁן וְגו', פֶּסַח שְׁבֻעוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם כְּפוּר סְכּוֹת, אֵלּוּ אֵין קֹדְשֵׁתָם אֵלָּא עַל פִּי יִשְׂרָאֵל'.

לכל יהודי דרגתו, מצבו הרוחני, עבודתו העצמית ושליחותו בעולם אותה הוא משלים כדבעי או שעדיין נותר לו מה לתקן בענין. יש צדיקים, בינוניים ורשעים, בני עלייה לעומת פושעי ישראל. ועדיין (כריתות ו, ב): 'כל תענית שאין בה מפושעי ישראל אינה תענית, שהרי חלבנה ריחה רע, ומנאה הכתוב עם סממני קטרת'.

כולם אהובים, כולם ברורים, כולם קדושים, בני אברהם יצחק ויעקב שזיכו אותו לעמוד על הר סיני ולהיבחר לעם סגולה. אנחנו יהודים, בני ישראל, ודי במעלה זו כדי למקם אותו הרבה מעל לדומם והצומח, החי ואפילו המדבר. עד כדי כך שאפילו המועדות - 'אֵין קֹדְשֵׁתָם אֵלָּא עַל פִּי יִשְׂרָאֵל'.

עד כמה מרומם הדבר, ועד כמה זה דורש ותובע מאתנו?

אנו יהודים, בני א-ל חי. הבה נזכור זאת תמיד!

גם אתם זכיתם לישועה בזכות רבנו האור החיים הקדוש?

כתבו לנו
למייל המערכת m028039999@gmail.com
או לפקס 02-5385689
או בנדרים פלוס - באר ישראל

אור הישועות מכתבי הלומדים

קבלתי ע"ע לפרסם - ומצאתי דירה בבורו פארק...

סיפור הבא מאפיין את מצוקת הדיור נוסח 'בורו פארק' כאשר אלפים מוטרדים ממחסור בדירות להשכרה, דירה לקנייה זה חלום של עשירים בלבד, אנשים מן השורה רגילים, רוקדים משמחה כשהם זוכים למצוא דירה להשכרה שמחירה מעט נמוך מגובה מגדלי התאומים החדש.

במשך מספר שנים - מספר א.צ. ב - התגוררתי בדירה גדולה בבורו פארק. ביום בהיר החליט המשכיר למכור אותה ונאלצתי לעזוב. אך למצוא דירה אחרת בבורו פארק רחוק, מלהיות דבר פשוט "ביז דערווייל האב איך זיך אריינגעקוועטש אין א בדיעבד"דיגע דירה" כלומר, בינתיים נדחקנו ל"דירת בדיעבד".

בצר לי סיכמתי עם החברותא שלי כך: נקבע לימוד קבוע בספר אור החיים' הק'. אם בתוך חודש אמצא דירה נמשיך את הקביעות, ואם לאו - נחול [סוג של "יובחנוני"...].

חלף חודש, ודירה מתאימה לא נמצאה. אבל מה אומר ומה אדבר לאחר חודש שלם בו זכיתי לחוש ב"זיסער טעם און רוחניותדיגע געשמאק" - הטעם המתוק והגעשמאק הרוחני של הלימוד בספר, אזי כבר לא הייתי מסוגל בשום פנים ואופן להפסיק את הקביעות...

אז קיבלתי על עצמי קבלה חדשה: אם אוכה למצוא דירה ראויה, אפרסם את המעשה! ב"ה מצאתי ופירסמתי...

מתיבתא אור החיים

למרחוק חוץ למחנה ישראל, להכיר מקום שילכו בו חוץ למחניהם. והוא אומרו 'להאיר להם', וטעם אור זה הוא 'ללכת יומם ולילה', פירוש, בשוה, כשם שביום מלבד אור ה' הנוצץ עליהם היו רואים אור למרחוק באור השמש המאיר לעולם כולו, כמו כן היו רואים בלילה באמצעות עמוד האש.

ובזה יטעם ביאור מה שאמר הכתוב בפרשת דברים (א ג) 'באש לילה לראותכם בדרך אשר תלכו בה', פירוש, 'לראותכם', כדי לראותכם. כדי שתראו אותם. לא כמו שפירש רש"י 'להראותכם' וחסר ה"א, והביא מהנביאים ומהכתובים חבר לה, כי אין אנו צריכים לזה. וביאר הכתוב דבריו כי דבריו יגיד, באומרו 'לראותכם בדרך', ולדבריו היה צריך לומר 'הדרך', אלא הכוונה היא, להיות שהיה להם לישראל אור עולם במושבותם ולא בדרך אשר עדיין לא באו שמה, לזה אמר כי עמוד (ענן) [אש] טעמו הוא כדי שיראו בדרך אשר ילכו בה, לשון עתיד, והבן, והם דברינו עצמם. ומעתה אין הבדל בין היום ללילה לבני ישראל, ולא היו מכירים זמן יום וזמן לילה אלא על ידי השתנות העננים.

וראה גם בספר פענח רזא (פר' בשלח) וז"ל וה'

הולך לפניכם
נכתב זה כדי
שלא לתמוה
איך ידעו אימת
בוקר או ערב
כיון שהעננים
הקיפם מכל
ששה צדדים
לכן הודיענו
שבהבדל עמוד
הענן ועמוד
אש היו יודעים
עכ"ל.

שנה שהיו במדבר לא הלכו אלא לאורו, שהיו רואים אפילו מה שבתוך הטפית. ואין לומר כי על זמן הלילה הוא אומר, שאין זה פשט אומרו 'לא הלכו אלא לאורו', כי מה בא למעט אם לא שנאמר אור השמש ביום, ואם כן הלילה למה לא יאיר כיום שלא היו צריכין לשמש שהוצרך לעמוד אש להאיר להם'.

ולהבין הענין יש לדקדק עוד אומרו 'ללכת יומם ולילה', למה לא הספיק טעם 'להאיר להם' שהוצרך לומר ללכת וגו'. אכן כוונת הדברים היא לעולם, שלא זו אורו יתברך ממחנה ישראל תמיד, כמאמר חז"ל שכתבנו בסמוך, אלא שיש לדעת כי האור הקדוש הלזה לא היה מתפשט חוץ ממחנה ישראל, אלא דוקא במושבותם. ויש טעם בדבר, ומה גם במדבר הרע שהוא מדור של מחנה טומאה, כי שם הרגיעה הקליפה, כידוע בדברי הקדושים (זוהר ח"ב קפג), וכיון שכן לא היו ישראל יכולים ליהנות מהאור העליון אלא במחניהם, אבל חוץ למחניהם, לילה יחשיך כסדר העולם. והנה אם לא היו ישראל הולכים בלילה כשיחפוץ ה' ללכת, לא היו צריכין לאור עמוד אש, כי לכל בני ישראל היה אור ה' במושבותם, אלא לסיבת הליכתם בלילה הוצרכו לעמוד אש, להאיר

בפרשת אמור (ויקרא כד ב) כתב רבינו: עוד אפשר שנתכוין בסמיכות פרשת מנורה לפרשת סוכה על דרך מה שאמרו ז"ל (תו"כ) בפסוק מחוץ לפרכת העדות וז"ל וכי לאורה היה צריך והלא כל המ' שנה שהיו במדבר לא הלכו אלא לאורו, ופירשו התוספות (שבת כב: ד"ה וכי) שלא היו הולכים לאור החמה אלא לאור השכינה שהיו רואים מה שבתוך התפוח וכי' אלא עדות לבאי עולם וכי' ע"כ, והוא מה שנתחכם ה' בסמיכות זה של מצות המנורה למצות סוכה כי בסוכות וגו' (ויקרא כג מג) לומר כי ישראל לצד ענני כבוד לא היה להם אור השמש והליכתם היתה לאורו יתברך, אם כן מצות מנורה אינה אלא לפרכת העדות עדות לבאי עולם וכי'.

כענין זה אמר ר"י החסיד בקינות לת"ב (קינה המתחלת ציון הלא תשאל) 'וכבוד ה' לבד היה מאורך ואין סהר ושמש וכוכבים מאוריך', ר"ל שהשמש והירח הם מאורות גשמיים הנותנים אור גשמי ורואים על ידם גשמיים משא"כ כשהיו מוקפים בענני כבוד וכן בביהמ"ק כבוד ה' היה מאורך שהיה להם השפעה כזו של גילוי שכינה עד שבכל דבר שראו בעולם ראו בו כבוד ה' וכבוד ה' היה האור שראו בכל דבר נמצא לפי"ז שענני

כבוד עניינו
שעל ידי העננים
הכירו כבוד ה'
בכל הבריאה.
וראה עוד דברי
רבינו בפרשת
בשלח (שמות
יג כא) שכתב:
'ולילה וגו'
להאיר וגו'.
קשה לפי
דבריהם ז"ל
(שבת כב:) שאמרו
שכל ארבעים

מחברים להיום
לשמיעת שיטורים ודרשות
חייגו: 02-803-9999

